

Gweithdrefn Ymddygiad Risg Uchel Amlasiantaeth (Gan gynnwys Hunan-esgeulustod/Celcio)

BWRDD DIOGELU RHANBARTHOL CANOLBARTH A GORLLEWIN CYMRU

Fersiwn	Dyddiad Addasu	Perchennog	Dyddiad cymeradwyo gan y Bwrdd Gweithredol	Dyddiad Adolygu
V1	07/10/2022	Bwrdd Diogelu Rhanbarthol Canolbarth a Gorllewin Cymru	07/10/2021	07/10/2023

Enw'r Polisi / Gweithdrefn / Canllawiau

Gweithdrefn Ymddygiad Risg Uchel
Amlasiantaeth (Gan gynnwys Hunan-
esgeulustod/Celcio)

Cyfnod Ymgynghori
Dyddiad Cyhoeddi
Dyddiad Adolygu

Lledaenu/ Gweithredu

Gofynnir i asiantaethau ymgymryd â'r canlynol er mwyn sicrhau bod y Polisi/Gweithdrefn/Canllawiau hyn yn cael eu gweithredu:

MAWWSB	• Gosod ar wefan MAWWSB yn yr adran bolisi • Anfon at Asiantaethau Partner i'w lledaenu • Lledaenu i arweinwyr hyfforddi mewn asiantaethau partner i'w cynnwys mewn hyfforddiant fel sy'n briodol • Diweddarau hyfforddiant perthnasol i adlewyrchu'r Polisi/Gweithdrefn/Canllawiau
Pob Asiantaeth Partner	• Lledaenu'r Polisi/Gweithdrefn/Canllawiau i bob Arweinydd Gwasanaeth/Pennaeth Gwasanaeth/Arweinwyr Diogelu/staff trwy sianeli cyfathrebu priodol e.e. LOGs • Gosod o fewn ei gwefan ei hun a chynnwys dolen i Wefan MAWWSB https://www.cysur.wales/ • Diweddarau Polisiâu a Gweithdrefnau mewnol i adlewyrchu'r Polisi/Gweithdrefn/Canllawiau fel sy'n briodol. • Diweddarau hyfforddiant mewnol i adlewyrchu'r broses fel sy'n briodol.

Sicrwydd

Gofynnir i asiantaethau ymgymryd â'r canlynol er mwyn rhoi sicrwydd i MAWWSB o ran lledaenu a gweithredu'r polisi hwn:

MAWWSB	• Ceisio sicrwydd gan Asiantaethau Partner bod y gweithredu wedi digwydd

**Asiantaethau
Partner**

- Rhoi sicrwydd i MAWWSB bod y gweithredu uchod wedi'i gwblhau

Cynnwys

A. Datganiad Gweithdrefn	4
B. Cyflwyniad	6
C. Egwyddorion Allweddol	7
D. Fframwaith Rheoli Ymddygiad Risg Uchel	7
E. Ymarfer yng Nghanolbarth a Gorllewin Cymru	8
F. Y Broses Atgyfeirio	9
G. Canllaw i Ffurflen Atgyfeirio MAHRBP	10
H. Cyfarfod Panel Ymddygiad Risg Uchel Amlasiantaeth (MAHRBP)	13
I. Rheoli Perfformiad ac Adolygu Polisi.....	16
J. Rhannu Gwybodaeth	16
Atodiad A	Error! Bookmark not defined.
Atodiad B	26
Atodiad C	27

A. Datganiad Gweithdrefn

Gall ymgysylltiad gwael ag unigolion sy'n dilyn ymddygiadau Risg Uchel neu hunan-esgeulustod arwain at oblygiadau difrifol i'w hiechyd a'u llesiant. Gall yr ymddygiadau hyn hefyd effeithio ar deulu'r unigolyn, cymuned leol a gwasanaethau ehangach. Mae sawl Adolygiad Ymarfer Oedolion (APR) a Fforymau Proffesiynol Amlasiantaethol (MAPF) a gynhaliwyd yn ardal Bwrdd Diogelu Canolbarth a Gorllewin Cymru wedi nodi'r angen i dderbyn pryderon o'r natur hon fel rhai sy'n cwrdd â'r meini prawf esgeulustod at ddibenion diogelu ac i fabwysiadu fframwaith amlasiantaethol ffurfiol i gynorthwyo rheoli pryderon o'r natur hon yn gyson ledled y rhanbarth.

Ysgrifennwyd y weithdrefn amlasiantaethol hon i ddarparu fframwaith clir ar gyfer gweithwyr proffesiynol sy'n gweithio i ddiogelu unigolion sy'n arddangos ymddygiadau Risg Uchel neu sydd â risg uchel o hunan-esgeuluso. Fe'i cynlluniwyd i'w ddefnyddio unwaith y bydd pob cynllun rheoli risg asiantaeth unigol arall wedi'i ystyried a'i weithredu. Nid yw'r broses hon yn disodli cyfarfodydd tîm amlddisgyblaethol, a fyddai fel arfer yn cael eu cynnull i reoli risg ond yn darparu llwybr uwchgyfeirio ar gyfer achosion risg uchel.

Mae'r weithdrefn hon yn cyflwyno'r broses ar gyfer uwchgyfeirio pryderon sy'n ymwneud ag ymddygiadau risg uchel i'w hystyried mewn Panel Risg Uchel Amlsiantaeth (MAHRP) dan arweiniad yr awdurdod lleol. Bydd y panel yn ystyried y risgiau presennol ymhellach ac yn cytuno ar gamau ychwanegol lle bo hynny'n briodol. Bydd y broses yn cael ei chydlynu gan y tîm Diogelu Oedolion ym mhob awdurdod lleol, fodd bynnag, **ni ddylid ei defnyddio ar wahân i'r gefnogaeth arbenigol bresennol, ond fel haen ychwanegol o reoli risg pan fydd yr holl ymyriadau eraill wedi digwydd a phan fydd angen lefel uwch o fewnbwn partneriaeth amasiantaeth.**

Canllaw cyflym i'r Gweithdrefnau Ymddygiad Risg Uchel

1. Fel rheol, cyfrifoldeb unrhyw asiantaeth/unigolyn sy'n darparu cefnogaeth barhaus i'r unigolyn yw wneud yr adroddiad a gofyn am gyfarfod Panel Ymddygiad Risg Uchel Amlsiantaeth (MAHRBP) trwy lwybr diogelu lleol.
2. Dylid gwneud adroddiad diogelu (MARF) os oes achos rhesymol i amau bod yr unigolyn yn oedolyn sydd mewn perygl o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso fel y'i diffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, ac os ymddengys bod gweithredoedd o esgeulustod a/cham-drin gan drydydd parti wedi digwydd.
3. Pan ymddengys bod angen gofal a chymorth ar yr unigolyn, dylid atgyfeirio am asesiad o anghenion gofal a chymorth i'r gwasanaethau cymdeithasol. Yn yr un modd, lle mae'n ymddangos bod gan yr unigolyn anghenion iechyd penodol, dylid atgyfeirio at y Gwasanaethau Iechyd priodol. Dylai'r person fod yn ymwybodol o'r atgyfeiriad a dylid gofyn

am ganiatâd cyn gwneud hynny.

4. Rhaid i'r asiantaeth/unigolyn sy'n nodi'r pryder ystyried canllawiau'r broses atgyfeirio cyn penderfynu gofyn am Banel Ymddygiad Risg Uchel Amlsiantaeth (MAHRBP).
5. Cytunir ar 'Asiantaeth Arweiniol' a "Gweithiwr Arweiniol" yn gynnar - h.y. yn y cyfarfod MAHRBP cychwynnol. Dylai hon fod yr asiantaeth fwyaf priodol sy'n ymwneud â'r unigolyn.
6. Dylid hysbysu'r unigolyn bob amser o'r cyfarfod MAHRBP a'i wahodd i ddod os yw'n briodol.
7. Cyfrifoldeb pob asiantaeth fydd blaenoriaethu cyfarfodydd MAHRBP a chydweithredu'n llawn â'r broses, gan roi'r un pwysigrwydd i gyfarfodydd o'r fath â'r rhai a reolir o dan Weithdrefnau Diogelu Cymru <https://safeguarding.wales/>
8. Bydd cyfarfod MAHRBP yn cael ei drefnu bob mis ym mhob ardal awdurdod lleol. Bydd cyfarfodydd ychwanegol yn cael eu cynnull os neu pan fo hynny'n briodol. Bydd uwch swyddog yn yr awdurdod lleol yn cadeirio'r cyfarfod a bydd gwybodaeth yn cael ei rhannu yn unol â [Phrotocol Rhannu Gwybodaeth Ranbarthol Canolbarth a Gorllewin Cymru](#). Os nad oes achos i drafod neu adolygu bydd y cadeirydd yn gwneud penderfyniad ar ganslo.
9. Bydd cyfranogwyr y panel yn ystyried unrhyw asesiadau risg (gan gynnwys yr asesiad risg yn yr atgyfeiriad) a wnaed hyd yma ac yn penderfynu pa gamau sy'n ofynnol i ymgysylltu a chyfathrebu â'r unigolyn, gan bwy a phryd.
10. Bydd cyfranogwyr y panel yn cytuno ar ddyddiad ar gyfer cyfarfod adolygu. Bydd cofnod o'r cyfarfod yn cael ei wneud a'i ddsbarthu cyn gynted â phosibl ar ôl i'r cyfarfod gael ei gynnal.
11. Er y bydd y Gweithiwr Arweiniol yn gyfrifol am gydlynu ac arwain y gwaith i ymgysylltu â'r unigolyn, mae'n gyfrifoldeb ar bob asiantaeth arall o hyd i weithio mewn partneriaeth gyda'r nod o wella llesiant yr unigolyn sy'n peri pryder a lleihau'r risgiau iddynt a eraill lle bo hynny'n bosibl. Gall rôl y Gweithiwr Arweiniol newid ar unrhyw adeg os oes rhesymau cryf dros wneud hynny, ond dylid cytuno, cofnodi a chyfleu'r penderfyniad hwn yn glir i bawb sy'n gysylltiedig.
12. Yn dilyn ymdrechion cychwynnol i ymgysylltu â'r unigolyn a lleihau risgiau, cynhelir cyfarfodydd dilynol i adolygu cynnydd. Trefnir cyfarfodydd adolygu pellach yn ôl yr angen.
13. Mae'n bosibl iawn y bydd angen dulliau creadigol i ennyn diddordeb yr unigolyn, yn ogystal, gall asesiadau fel y rhai ar gyfer gofal a chymorth neu asesiad Gofalwr arwain at ddarparu gwasanaethau.
14. Dim ond pan fydd modd dangos gostyngiad clir mewn risg neu pan fydd pob ymgais i leihau risgiau wedi'u defnyddio a phan fydd y person â galluedd yn dewis parhau â'r ymddygiad y bydd proses y Panel Ymddygiad Risg Uchel yn cau.

15. Dylai unrhyw ymyrraeth neu gynllun gydbwysu'n briodol yr angen i ymyrryd i atal risg o niwed a hawl yr unigolyn i wneud penderfyniadau y gallai eraill eu hystyried yn annoeth neu'n ecsentrig.
16. Ar adeg cau, dylid llunio cynllun i sefydlu trefniadau parhaus ar gyfer monitro'r sefyllfa (fel y bo'n briodol) neu gofnodi'r rhesymau pam nad oes angen cyfranogiad pellach. Dylai'r cynllun hwn gynnwys manylion am sut y gall yr unigolyn ac eraill yn rhwydwaith yr unigolyn godi pryderon neu newidiadau pellach mewn amgylchiadau yn y dyfodol. Bydd manylion cau yn cael eu cyfleu i'r Uwch Swyddog o fewn yr asiantaethau atgyfeirio ac asiantaethau priodol eraill.
17. Dylid mynd i'r afael ag unrhyw wahaniaethau proffesiynol na ellir eu datrys yn ystod y broses hon yn unol â'r [Protocol Datrys Gwahaniaethau Proffesiynol](#) rhanbarthol.

Rheoli Gwybodaeth

Mae'r ddyletswydd i reoli gwybodaeth yn ddiogel ac o fewn cyfyngiadau deddfwriaeth o'r pwys mwyaf i amddiffyn pobl a gwneud iddynt deimlo'n ddiogel. Fodd bynnag, pan fo hynny'n briodol, mae rhannu gwybodaeth gyfrinachol rhwng partneriaid yn hanfodol i ddiogelu a sicrhau bod pobl yn derbyn yr help a'r gefnogaeth sydd eu hangen arnynt. Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR) diweddar yn glir yn eu harweiniad y gellir rhannu gwybodaeth os yw'n hanfodol diogelu'r unigolyn neu'r cyhoedd. Dylech gyfeirio hefyd at y [Protocol Rhannu Gwybodaeth Rhanbarthol](#).

B. Cyflwyniad

Nid yw'r dyletswyddau diogelu a nodir yn rhan 7 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn ymestyn i unigolion sy'n dangos ymddygiadau Risg Uchel sy'n eu rhoi mewn perygl o niwed neu unigolion nad ydynt yn gofalu am eu hunain yn dda, gan arwain at hunan-esgeulustod. Mae pryderon o'r natur hon yn awgrymu bod yr unigolyn mewn perygl o'i weithredoedd neu ddiffyg gweithredoedd ei hun, ac o'r herwydd nid yw'n cwrdd â'r meini prawf ar gyfer cyflwyno adroddiad diogelu oedolion i'r gwasanaethau cymdeithasol. Mae hunan-esgeulustod yn cwmpasu ystod eang o ymddygiadau risg uchel gan gynnwys esgeuluso gofalu am hylendid personol, iechyd neu amgylchoedd ac mae'n cynnwys ymddygiad fel celcio. Dylai'r polisi hwn gael ei ddarllen ochr yn ochr â [Pholisi Ymddygiad Risg Uchel Amlsiantaeth Canolbarth a Gorllewin Cymru \(Gan gynnwys Hunan-esgeulustod/Celcio\)](#), [Canllawiau Trothwy Diogelu Oedolion Rhanbarthol](#), a [Gweithdrefnau Diogelu Cymru](#).

Pwrpas y weithdrefn hon yw:

- Hyrwyddo diogelwch a llesiant oedolion sy'n dangos ymddygiadau risg uchel a/neu'n hunan-esgeuluso.
- Gwella cydweithredu a chyfathrebu amlsiantaethol mewn perthynas â rheoli

ymddygiadau Risg Uchel a hunan-esgeulustod.

- Defnyddio adnoddau amlasiantaeth yn rhanbarth Canolbarth a Gorllewin Cymru yn fwy effeithlon.

Gall ymddygiadau risg uchel arwain yr oedolyn i roi ei hun mewn sefyllfaoedd lle mae eraill yn eu cam-drin oherwydd eu dewisiadau ffordd o fyw. **Os oes achos rhesymol i amau bod oedolyn mewn perygl o gael ei gam-drin gan drydydd parti, rhaid cyflwyno adroddiad diogelu i'r awdurdod lleol trwy'r [Ffurflen Atgyfeirio Amlasiantaethol](#) ranbarthol.** Cyfeirir at y polisi hwn lle mae pob ymgais flaenorol i ddarparu cefnogaeth wedi methu a chredir bod yr unigolyn yn:

- a. hunan-esgeuluso'n ddifrifol neu gymryd rhan mewn ymddygiadau Risg Uchel;
- b. peidio ag ymgysylltu â rhwydwaith o gefnogaeth barhaus;
- c. mewn perygl o niwed difrifol neu farwolaeth; neu'n risg sylweddol i bobl eraill oherwydd eu hymddygiad. (***os yw'r person y mae'n cyflwyno'r risg iddo yn bodloni'r diffiniad o oedolyn mewn perygl, rhaid cyflwyno adroddiad diogelu i'r awdurdod lleol***)

C. Egwyddorion Allweddol

Bydd y polisi a'r gweithdrefnau hyn yn cymhwyso egwyddorion Diogelu Oedolion sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn a'r dyletswyddau cyfreithiol a nodir yn Rhan 7 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn ogystal â'r egwyddorion allweddol a nodir yn Neddf Galluedd Meddyliol 2005. (Gweler Canllawiau Ymarfer Ymddygiad Risg Uchel Amlsiantaeth)

D. Fframwaith Rheoli Ymddygiad Risg Uchel

Nod y fframwaith hwn yw cynorthwyo gweithwyr proffesiynol i amddiffyn unigolion lle mae pob llwybr cymorth arall ac adnoddau eraill ar gyfer yr unigolyn wedi cael eu harchwilio a'u defnyddio. Bydd yn sicrhau bod asesiad amlasiantaethol o risg yn cael ei gynnal, a bod cynllun cytunedig yn cael ei ddatblygu i gysylltu'r unigolyn â gwasanaethau cymorth lle bo hynny'n bosibl.

Ffocws y dull amlasiantaethol hwn yw sicrhau bod yr unigolyn yn cael y cyfle gorau i elwa o unrhyw gefnogaeth bosibl neu wirioneddol trwy:

- eu grymuso cyn belled ag y bo modd i ddeall goblygiadau eu gweithredoedd; a
- cyfathrebu opsiynau'n glir pan fydd cefnogaeth neu wasanaethau eraill wedi bod yn aflwyddiannus neu wedi'u gwrthod dro ar ôl tro.

Cyflawnir hyn trwy sicrhau:

- Mae'r unigolyn/asiantaeth fwyaf priodol yn hwyluso ymgysylltu â'r unigolyn.

- Dealltwriaeth ac ymrwymiad amlasiantaeth a rennir i weithio gyda'r unigolyn sy'n arfer yr ymddygiad risg uchel/hunan-esgeulustod.
- Asesiad priodol a rheolaeth argymelledig o'r risg gan asiantaethau ar y cyd.
- Cytunir ar gynllunio a chofnodi gweithredu cadarn pe bai'r unigolyn yn ymgysylltu â gwasanaethau ai peidio; ac mae pob sefydliad yn cyflawni ei ddyletswyddau gofal.

Efallai na fydd uwchgyfeirio i gyfarfod MAHRBP yn briodol i bob unigolyn, a bydd tîm atgyfeirio oedolion yr awdurdod lleol yn sgrinio pob atgyfeiriad i ddechrau. Bydd penderfyniad i symud ymlaen yn seiliedig ar y manylion a ddarperir yn y ffurflen atgyfeirio a gofynion y broses atgyfeirio. Bydd y broses sgrinio hefyd yn ystyried a all yr unigolyn fod yn oedolyn mewn perygl fel y'i diffinnir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, ac os felly bydd gweithdrefnau diogelu ffurfiol yn cael eu sbarduno.

E. Ymarfer yng Nghanolbarth a Gorllewin Cymru

Mae Bwrdd Diogelu Rhanbarthol Canolbarth a Gorllewin Cymru (RSB) yn gyfrifol am reoli ymddygiad a hunan-esgeulustod Risg Uchel yn ardal Canolbarth a Gorllewin Cymru. Mae'r Bwrdd wedi sefydlu'r polisi a'r gweithdrefnau hyn i gynorthwyo i reoli risgiau o'r fath. Mae'r dull yn y rhanbarth hwn yn gydweithredol ac mae'n dibynnu ar gyfranogiad ac arbenigedd amrywiol sefydliadau partner fel sy'n briodol.

Mae enghreifftiau o ymddygiadau risg uchel yn cynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i'r ffactorau canlynol:

1. Mae pryder bod anallu'r unigolyn i reoli ei ymddygiad ei hun yn golygu na all amddiffyn ei hun, e.e. dibyniaeth ar alcohol, cyffuriau neu sylweddau eraill, hunan-niweidio.
2. Hunan-esgeulustod lle mae risg sylweddol yn gysylltiedig â:-
  - person sy'n gwrthod gofal a chefnogaeth
  - person sy'n gwrthod ymgysylltu â'r gwasanaethau angenrheidiol
  - mae hylendid unigolyn yn wael ac yn achosi problemau iechyd corfforol
  - mae ymddygiad unigolyn yn cael effaith sylweddol ar ei iechyd neu ei lesiant ei hun neu iechyd a llesiant eraill
3. Celcio lle mae risg sylweddol yn gysylltiedig â:-
  - Peryglon Tân
  - Diffyg galluedd sefydledig i ddeall y risgiau sy'n gysylltiedig â'u sefyllfa
  - Peryglon iechyd a diogelwch brys

- Yn aros am gamau gorfodi gan greu'r risg o golli cartref
- a/neu berson sy'n byw lle mae cyfleusterau wedi'u datgysylltu

Os yw staff, yn dilyn trafodaeth â rheolwyr llinell, yn ansicr a ddylid gofyn am gyfarfod MAHRBP yna cynghorir yn glir eu bod yn cynnal trafodaeth gyda arweinydd diogelu eu sefydliadau. Fel arall, gall y tîm Diogelu Oedolion ym mhob awdurdod lleol gynghori.

F. Y Broses Atgyfeirio

Cyn gwneud atgyfeiriad, defnyddiwch y matrices risg isod i ystyried difrifoldeb y sefyllfa. Os ydych chi'n credu bod ymddygiadau'r person rydych chi'n poeni amdano yn y categori coch (Risg Uchel), yna cwblhewch y ffurflen atgyfeirio MAHRBP (Atodiad A).

<p>Ymhob achos, ystyriwch; A oes gan yr unigolyn y galluedd i wneud penderfyniadau mewn perthynas â materion fel gofal a chymorth/tai/risgiau? A oes gan y person salwch meddwl wedi'i ddiagnosio? A oes gan yr unigolyn gefnogaeth gan deulu neu ffrindiau? A yw'r person yn derbyn gofal a thriniaeth? A oes gan yr unigolyn fewnwelediad i'r problemau y mae'n eu hwynebu?</p> <p>Ymhob achos. dylai'r holl weithwyr fod wedi ceisio ymgysylltu â'r unigolyn, datblygu perthynas, gan gefnogi'r unigolyn i fynd i'r afael â phryderon ac ymgysylltu â chefnogaeth. Gweler y ddogfen ganllaw ynghylch cael asesiad galluedd.</p>		
Risg isel	Risg cymedrol	Risg uchel
<p>Mae'r person yn derbyn cefnogaeth a gwasanaethau</p> <p>Mae gofal iechyd yn cael sylw</p> <p>Nid yw'r person yn colli pwysau</p> <p>Person yn cyrchu gwasanaethau i wella llesiant.</p> <p>Nid oes unrhyw faterion ynghylch gofalwyr</p> <p>Mae gan yr unigolyn fynediad at weithgareddau cymdeithasol a chymunedol</p> <p>Gall yr unigolyn gyfrannu at weithgareddau byw bob dydd</p> <p>Mae hylendid personol yn dda</p> <p>Gall y dangosyddion isod hefyd awgrymu risg isel. Mae pob un yn gyd-destunol, gan dibynnu ar amgylchiadau unigol, gallant ysgogi pryder yn y categori risg cymedrol. Mae mynediad at wasanaethau cymorth yn</p>	<p>Gall y dangosyddion isod hefyd awgrymu risg isel. Mae pob un yn gyd-destunol, gan dibynnu ar amgylchiadau unigol gallant ysgogi pryder yn y categori risg uchel.</p> <p>Dylid rholi ystyriaeth i'r cyd-destun, os yw gwybodaeth yn hysbys am, er enghraifft, achos colli pwysau ac a yw gweithwyr proffesiynol eraill yn cymryd rhan.</p> <p>Mae'r person yn gwrthod ymgysylltu â'r gwasanaethau angenrheidiol, mae ganddo alluedd ac mae tystiolaeth gyfyngedig neu ddim tystiolaeth bod eu hiechyd/llesiant yn cael eu heffeithio'n andwyol</p> <p>Mae gofal iechyd yn wael ac mae yna ddirywiad mewn iechyd</p> <p>Mae pwysau'n gostwng</p> <p>Effeithir ar lesiant yn ddyddiol</p> <p>Mae'r person wedi'i ynysu oddi wrth deulu a ffrindiau</p>	<p>Lle codwyd pryderon cymedrol ac er gwaethaf yr holl ymdrechion maent yn parhau a/neu'n cynyddu.</p> <p>Mae'r unigolyn yn gwrthod ymgysylltu â'r gwasanaethau angenrheidiol a lle mae effaith andwyol ar ei iechyd a'i lesiant a lle mae tystiolaeth o geisio ymgysylltu a gweithio gyda'r unigolyn</p> <p>Mae gofal iechyd yn wael ac mae iechyd yn dirywio ac nid oes achos amlwg a/neu weithwyr proffesiynol yn gysylltiedig</p> <p>Mae pwysau'n gostwng</p> <p>Effeithir ar lesiant yn ddyddiol ac nid oes unrhyw achos amlwg a/neu weithwyr proffesiynol yn gysylltiedig.</p> <p>Mae'r person wedi'i ynysu oddi wrth deulu a ffrindiau, efallai na fydd hwn yn ddewis ffordd o fyw</p> <p>Mae gofal yn cael ei atal neu ei wrthod er gwaethaf ymdrechion i ymgysylltu â'r person</p>

<p>gyfyngedig ond nid oes unrhyw ffactorau eraill sy'n peri pryder Mae gofal iechyd a phresenoldeb mewn apwyntiadau yn ysbeidiol ond mae tystiolaeth o effaith gyfyngedig neu ddim effaith ar iechyd/llesiant ac mae gan yr unigolyn y galluedd i wneud y penderfyniad Mae'r person o bwysau isel Effeithir yn rhannol ar lesiant person Mae gan y person ryngweithio cymdeithasol cyfyngedig Nid yw gofawyr yn bresennol Mae gan y person fynediad cyfyngedig i weithgareddau cymdeithasol neu gymunedol Mae gallu person i gyfrannu tuag at weithgareddau byw o ddydd i ddydd wedi cael ei effeithio</p> <p>Mae hylendid personol yn dod yn broblem</p>	<p>Mae gofal yn cael ei atal neu ei wrthod Nid yw'r unigolyn yn ymgysylltu â gweithgareddau cymdeithasol neu gymunedol ac mae hyn yn cael effaith ar iechyd a llesiant yr unigolyn Nid yw'r person yn ymdopi â gweithgareddau byw o ddydd i ddydd Mae hylendid yn wael ac yn achosi problemau croen Gwrthodwyd neu ni ddefnyddir cymhorthion ac addasiadau Mae gofawyr yn mynegi pryderon Gorfodaeth bosibl gan ofalwyr anffurfiol</p>	<p>Nid yw'r unigolyn yn ymgysylltu â gweithgareddau cymdeithasol neu gymunedol ac mae hyn yn cael effaith sylweddol ar iechyd a llesiant yr unigolyn Nid yw'r person yn ymdopi â gweithgareddau byw o ddydd i ddydd er gwaethaf bod cynllun ar waith i gefnogi'r unigolyn gyda'r rhain Mae hylendid yn wael ac yn achosi problemau croen er gwaethaf ymdrechion i weithio gyda'r unigolyn i wella hyn Mae cymhorthion ac addasiadau wedi'u gwrthod neu ni chawsant fynediad atynt er gwaethaf ymdrechion i ymgysylltu â'r unigolyn Mae gofawyr yn mynegi pryderon Gorfodaeth bosibl gan ofalwyr anffurfiol</p>
<p>Ymateb a chyfrifoldebau</p>		
<p>Ymateb asiantaeth sengl</p>	<p>Yn aml, rheolir y risg leiaf posibl trwy ymateb gan un asiantaeth. Os oes unrhyw amheuaeth, dylid ymgynghori ag asiantaethau eraill a dogfennu hynny. Dylid cadw dogfennaeth glir o'r cynlluniau a'r penderfyniadau a wnaed. Dylid cadw cronolegau yn tystio gwelliant a/neu ddirywiad. Mewn rhai achosion, gall barn broffesiynol arwain at ymateb amlasiantaethol, h.y. MDT (gyda chydsyniad yr unigolyn) er mwyn lleihau risg.</p>	<p>Dylai Risg Uchel gynnwys ymateb amlasiantaethol. Dylid cadw dogfennaeth glir o'r cynlluniau a'r penderfyniadau a wnaed. Dylid cadw cronolegau yn tystio gwelliant a/neu ddirywiad. Dylid ystyried a yw'r trothwy diogelu wedi'i fodloni. Gall dyfarniad proffesiynol arwain at atgyfeiriad i ddiogelu ar gyfer cyfarfod MAHRBP.</p>
<p>Gall systemau eraill ymdrin â phryderon nad oes angen eu cyfeirio at gyfarfod Panel Ymddygiad Risg Uchel Amlasiantaeth neu Ddiogelu e.e. Ymyrraeth iechyd/meddygon teulu, ymgysylltu yn y gymuned, cwnsela, datblygu perthynas. Mae'n debygol mai dim ond pryderon yn y Risg Uchel y mae angen rhoi gwybod amdanynt – Defnyddiwch farn broffesiynol.</p>		

G. Canllaw i Ffurflen Atgyfeirio MAHRBP

Mae'r ffurflen atgyfeirio (atodiad A) mewn dwy ran.

Rhan 1 - Asesiad risg

1. Risgiau o niwed a nodwyd

Rhestrwch yr holl risgiau o niwed sydd wedi ysgogi cwblhau ffurflen atgyfeirio MAHRBP. Dyma'r risgiau y mae'n rhaid mynd i'r afael â nhw trwy'r broses MAHRBP. Efallai y bydd risgiau eraill ym mywyd yr unigolyn sydd eisoes yn cael eu rheoli'n effeithiol ac nad oes angen eu cynnwys yn yr asesiad hwn. Aseswch y risgiau a nodwyd trwy ddefnyddio'r offeryn sgorio risg arwyddion diogelwch. Er enghraifft, os nodwyd tair risg byddai angen i chi gael sgôr graddio risg ar gyfer pob un. Mae'r offeryn wedi'i gynllunio i strwythuro meddwl am y canfyddiad o risg ac mae'n cynorthwyo'r drafodaeth mewn perthynas â strategaethau/cynlluniau rheoli risg. Sgoriwch y risgiau gan ddefnyddio asesiad risg yr unigolyn ei hun ac asesiad yr asiantaeth atgyfeirio. Gellir casglu barn yr unigolyn o ymdrechion diweddar i'w cael i ymgysylltu â chymorth.

Bydd y sgôr graddio risg yn penderfynu a ddylai'r atgyfeiriad symud ymlaen i Ran 2 a'i gyflwyno i'r awdurdod lleol wedi hynny. Mae'n rhan annatod o'r ffurflen atgyfeirio a'r broses MAHRBP. Fe'i defnyddir fel y brif ddogfen yng nghyfarfodydd MAHRBP a'i defnyddio i asesu a yw'r risgiau'n cynyddu neu'n lleihau.

Mae **Rhan 2** yn gofyn am fanylion pellach am yr unigolyn, pryderon, mesurau diogelwch a chyfranogiad eraill fel a ganlyn:

1. Beth yw'r pryder?

Rhowch grynodedb o'r amgylchiadau sydd wedi ei gwneud yn ofynnol i'r atgyfeiriad MAHRBP gael ei gwblhau. Dylai hyn fod yn gryno ond yn ddigonol i rywun nad yw'n gysylltiedig ar hyn o bryd ddeall y pryderon sy'n ymddangos a'r angen i'r MAHRBP gael ei gynnull. Cynhwyswch batrymau pryderon a manylion unrhyw waethygiad diweddar.

2. Beth hoffech chi i'r MAHRBP ei ystyried?

Rhowch grynodedb o'r gefnogaeth a ddarparwyd eisoes a'r rheswm pam mae angen cyfranogiad/cefnogaeth amlasiantaethol.

3. Barn a dealltwriaeth gychwynnol yr unigolyn ei hun o'r risg

Defnyddiwch yr adran hon i gofnodi asesiad y person o'i amgylchiadau presennol. Dylai hyn gynnwys y risg fel y mae ar hyn o bryd cyn i'r broses asesu risg gael ei chynnal neu gynnig unrhyw gynllun rheoli risg. Bydd hyn yn helpu i lywio'r asesiad a sicrhau bod barn yr unigolyn yn cael ei chadw'n ganolog i'r broses.

4. Cynnwys yr unigolyn neu eraill yng nghyfarfod y panel

Yn yr un modd â'r mwyafrif o ymyriadau, mae'n bwysig sicrhau bod yr unigolyn yn cael cyfle i gymryd rhan yn y drafodaeth ac unrhyw benderfyniadau sy'n effeithio ar

eu bywydau. Rhaid archwilio ac annog hyn lle bo hynny'n briodol.

5. Lle mae cefnogaeth wedi'i chynnig a'i derbyn neu ei gwrthod.

Weithiau bydd y pryderon yn codi o benderfyniad unigolyn i beidio â derbyn cefnogaeth neu'r anhawster a brofir wrth ymgysylltu â'r unigolyn ynghylch y risgiau y mae'n eu hwynebu. Os yw hyn yn wir, ceisiwch ddeall y rhesymau dros y penderfyniadau hyn a sut y gellir cynnig cefnogaeth mewn modd y mae'r person yn ei ystyried yn dderbyniol iddynt. Defnyddiwch yr adran hon i ddangos tystiolaeth o ymdrechion i gynnwys y person mewn pryderon am ei ddiogelwch.

6. Cryfderau a ffactorau diogelwch

Bydd y panel yn mabwysiadu dull seiliedig ar gryfder o gefnogi unigolion sy'n dangos ymddygiadau risg uchel. Rhowch fanylion am gryfderau'r unigolyn a'r pethau sy'n gweithio'n dda iddo, gan gynnwys pobl sy'n ddylanwad cadarnhaol.

7. Barn eraill

Mae'n bwysig cael barn eraill sy'n adnabod yr unigolyn yn dda. Yn aml gall y safbwyntiau hyn ddarparu persbectif arall a nodi cryfderau neu risgiau ychwanegol.

8. Gwrthdaro

Er mwyn cadw pawb yn ddiogel, mae'n bwysig bod y panel ac unrhyw ymarferwyr sy'n gweithio gyda'r unigolyn yn cael eu hysbysu'n llawn am unrhyw wrthdaro neu wrthdaro cyfredol, potensial neu hanesyddol.

9. Diogelu

Mae'n bwysig deall a oes unrhyw adroddiadau diogelu blaenorol wedi'u gwneud mewn perthynas â'r unigolyn oherwydd gallai hyn nodi pryderon ychwanegol y mae angen eu hystyried a defnyddio gweithdrefnau diogelu ffurfiol.

10. Pa ffactorau presennol sy'n cynyddu/lleihau'r tebygolrwydd y bydd niwed yn digwydd?

Mae'r cwestiynau ynghylch pa ffactorau sy'n cynyddu/lleihau'r risg o niwed yn digwydd/ail-ddigwydd yno i strwythuro meddwl ynghylch sut y gall y risg ddigwydd ac felly sut y gellir ei reoli orau. Sylwch, nid y ffactorau hyn yw'r gwasanaethau ychwanegol na'r mathau o gefnogaeth y gellir eu darparu; yn lle, mae'r adran hon yn dweud wrthy ch am y materion sylfaenol. Y ddealltwriaeth o'r materion sylfaenol hyn y dylid ei defnyddio i lywio datblygiad Cynllun Rheoli Risg.

11. Unrhyw wybodaeth arall

Mae hyn yn caniatáu cynnwys unrhyw wybodaeth ychwanegol berthnasol i'r panel ei hystyried.

12. Eraill sy'n gysylltiedig

Rhowch fanylion unrhyw bobl neu sefydliadau eraill sy'n ymwneud â'r unigolyn. Bydd hyn yn rhoi darlun llawnach o'r gefnogaeth sy'n cael ei darparu. Efallai y byddai'n briodol gwahodd yr unigolyn/sefydliad hwn i gyfarfod y panel.

Gwneud yr atgyfeiriad

Rhaid cwblhau'r ffurflen atgyfeirio (atodiad A) yn llawn a'i hanfon at y Tîm Diogelu Oedolion yn ardal yr awdurdod lleol priodol.

- Bydd tîm diogelu'r awdurdod lleol yn cydnabod ac yn sgrinio'r atgyfeiriad.
- Os yw'n briodol neu'n bosibl, cysylltir â'r unigolyn a/neu'r cynrychiolydd a nodwyd (ystyriwch eiriolaeth) i roi gwybod am yr atgyfeiriad, i ofyn am ei farn ac i egluro a hoffent fynychu'r cyfarfod.
- Yn seiliedig ar y wybodaeth ar y ffurflen atgyfeirio (gan gynnwys sgôr risg yn rhan 1) ac unrhyw wybodaeth arall y gall y tîm diogelu ei chael, byddant yn cynghori cadeirydd MAHRBP ynghylch a ddylai'r achos symud ymlaen i gyfarfod panel ai peidio. Mewn achosion eithriadol gall y cadeirydd ddiystyru'r penderfyniad hwn.
- Bydd unrhyw benderfyniad i beidio â symud ymlaen i'r panel yn cael ei drafod gyda'r atgyfeiriwr.

H. Cyfarfod Panel Ymddygiad Risg Uchel Amlasiantaeth (MAHRBP)

- Bydd y panel yn cyfarfod yn fisol ym mhob ardal awdurdod lleol i ystyried achosion newydd ac adolygu unrhyw achosion parhaus. Gellir cynnull cyfarfodydd brys/ad-hoc yn ôl yr angen.
- Bwriedir i'r MAHRBP gael ei ddefnyddio fel eithriad yn unig ac mewn achosion mwy eithafol, yn enwedig lle nad yw'r asiantaeth unigol sydd wedi nodi risg yn gallu mynd i'r afael â'r pryderon yn effeithiol. Ei nod yw darparu fframwaith i weithwyr proffesiynol i hwyluso gweithio'n effeithiol gydag oedolion sy'n arddangos ymddygiadau risg uchel gan gynnwys hunan-esgeulustod/celcio.
- Bydd y panel yn adrodd yn rheolaidd i Fwrdd Diogelu Canolbarth a Gorllewin Cymru gyda gwerthusiad dienw o ganlyniadau'r cynlluniau rheoli risg y mae wedi'u datblygu. Gall y panel hefyd gyuno ar brotocolau a chanllawiau ychwanegol ar gyfer staff yn ôl yr angen, gan gydnabod cymhlethdod y pwnc.
- Dylai'r cyfarfod panel ddilyn y fformat fel yr amlinellwyd yn agenda cyfarfod Panel Ymddygiad Risg Uchel Amlsiantaeth (Atodiad C), gan fod hwn yn nodi'r pwyntiau y bydd angen eu trafod a'u hasesu yn ystod y cyfarfod. Bydd y panel yn defnyddio dull Arwyddion Diogelwch i gefnogi gwneud penderfyniadau a gwerthuso/asesu

risg. Bydd y panel yn penodi asiantaeth arweiniol a gweithiwr arweiniol i osgoi dyblygu. Rhestrir amcanion allweddol y panel isod:-

- Sicrhau bod yr achos wedi'i godi ar lefel asiantaeth unigol, a bod yr holl gamau priodol wedi'u cymryd
  - Adolygu a deall pam nad yw gweithredoedd asiantaethau unigol a roddwyd ar waith hyd yma wedi bod yn llwyddiannus
  - Trafod, gwerthuso a chytuno ar lefelau risg ar y cyd
  - Nodi camau/ymyriadau priodol i wella neu ddisodli cynlluniau presennol i leihau risg
  - Hyrwyddo diogelwch a llesiant unigolion sy'n arddangos ymddygiadau Risg Uchel gan sicrhau eu bod yn parhau i fod yn ganolog i'r broses
  - Defnyddio adnoddau asiantaeth yn greadigol ac yn hyblyg i ymateb i sefyllfaoedd cymhleth/risg uchel
  - Sicrhau penderfyniadau amlasiantaethol mewn perthynas ag unigolion sy'n dangos ymddygiadau risg uchel
  - Cofnodi penderfyniadau a gweithredoedd amlasiantaeth gan gynnwys pan fydd yr holl ymyriadau wedi'u defnyddio
  - Nodi bylchau mewn adnoddau ac uwchgyfeirio yn unol â hynny
  - Rhoi cefnogaeth, arweiniad a chyfeiriad i asiantaethau wrth reoli achosion cymhleth, gan gynnwys datrys gwrthdaro
  - Adolygu camau gweithredu yn barhaus i sicrhau y bu effaith gadarnhaol ar yr unigolyn.
- Bydd y MAHRBP yn gwneud argymhellion ynghylch yr hyn a fyddai'n rhesymol o ran rheoli'r risgiau, y gellir eu cydbwysu yn erbyn hawliau pawb dan sylw.
  - Bydd y panel yn cynnig lle myfyriol ar gyfer ymgynghori, cymodi, datrys problemau a chytuno mewn achosion lle mae lefelau'r risg yn codi pryderon sylweddol. Gall y panel wneud argymhellion sy'n gofyn am ystyried adnoddau amgen a chaiff geisio gwrthdroi penderfyniadau blaenorol.
  - Bydd aelodau craidd y MAHRBP yn cynnwys unigolion mewn rolau digon hŷn a all gyfrannu'n effeithiol at asesu risg a'r ymateb rheoli risg. Gellir gwahodd cynrychiolwyr o sefydliadau eraill hefyd i ddod lle maent yn gysylltiedig neu os oes ganddynt arbenigedd i gyfrannu. **Bydd aelodau craidd y panel yn cynnwys cynrychiolwyr o'r sefydliadau canlynol:**
    - Heddlu Dyfed Powys

- Awdurdod Lleol (gan gynnwys Gofal Cymdeithasol i Oedolion/Integredig, Iechyd Meddwl, Diogelu Oedolion, Opsiynau Tai a gwasanaethau Cyfreithiol)
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
- Bwrdd Iechyd Addysgu Powys
- Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru

Gall asiantaethau priodol eraill gymryd rhan yn ôl yr angen, er enghraifft:

- Gwasanaethau Iechyd eraill
- Gwasanaethau Prawf
- Iechyd yr Amgylchedd
- Awdurdodau Lleol eraill
- Darparwyr Tai ac Asiantaethau Cymorth
- Iechyd y Cyhoedd a Diogelu'r Cyhoedd
- Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwlans Cymru (GIG) - WAST
- Darparwyr Addysg/Gwasanaethau Ieuencid
- Gwasanaethau Camddefnyddio Sylweddau
- Asiantaethau gofal a chymorth, ac
- Asiantaethau gwirfoddol, cymunedol ac arbenigol

Gellir hefyd ystyried atgyfeirio at wasanaethau eraill cyn neu ar ôl y cyfarfod. Lle bynnag y bo modd, dylai'r cyfarfod gynnwys y person sy'n peri pryder. Os yw'r person yn gwrthod cymryd rhan neu os nad yw'n briodol iddo fod yn bresennol, rhaid ceisio a chynnwys ei farn. Os bydd y person yn dewis peidio â mynychu neu na all wneud hynny, bydd rhywun priodol yn cael ei nodi yn y cyfarfod i roi adborth ar ganlyniad y cyfarfod iddynt.

- Rhaid i aelodau craidd y panel fynychu'r holl gyfarfodydd a bydd diffyg presenoldeb yn cael ei gofnodi a'i rannu gyda'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol. Bydd galw ar asiantaethau eraill fel sy'n briodol.
- Os oes gan y person sy'n mynychu'r cyfarfod unrhyw ofynion penodol e.e. mynediad/iaith ac ati, bydd hyn yn cael ei drafod a'i drefnu.
- Os oes angen i'r panel gael sylwadau gan yr unigolyn yn gyfrinachol, trefnir hyn.
- Os nad yw'r oedolyn yn bresennol yn bersonol, gallant gael eu cynrychioli gan eu cynrychiolydd/eiriolwr dewisol.

- Bydd Cadeirydd MAHRBP yn sicrhau bod aelodau'r panel yn derbyn y ffurflen atgyfeirio ac unrhyw wybodaeth briodol arall cyn y cyfarfod.
- Bydd gweinyddwr MAHRBP yn cadw cofnod o'r holl gyfarfodydd, ac unrhyw ddogfennau cysylltiedig ar system wybodaeth yr awdurdod lleol. Bydd cofnodion a chynlluniau gweithredu yn cael eu cylchredeg yn amserol.

Bydd gweinyddwr MAHRBP yn sicrhau bod unrhyw ofynion dilynol yn cael eu hadrodd yn ôl i'r panel yn ôl yr angen. Bydd y cynllun gweithredu cysylltiedig yn eiddo i'r panel ar y cyd a'r unigolyn dan sylw.

Dod â'r broses MAHRBP i ben

Bydd cyfarfodydd rheolaidd yn cael eu cynnal hyd nes y gellir gweld gostyngiad amlwg yn y risg.

Lle nad oes angen y broses MAHRBP mwyach, er enghraifft, oherwydd bod y risgiau wedi'u dileu neu y gellir eu rheoli o fewn y broses rheoli gofal a chymorth arferol, dylid cofnodi'r rhesymau dros roi'r gorau i'r broses yn glir.

Nid yw diystyru Hunan-esgeulustod ac Ymddygiadau Risg Uchel eraill fel dewis ffordd o fyw heb ystyried amgylchiadau'r unigolyn yn iawn yn dderbyniol

Lle Mae'r Risg yn Parhau

Rhaid ymgynghori â phob asiantaeth mewn perthynas â'r penderfyniad i ddod â'r broses MAHRBP i ben lle mae risg sylweddol yn parhau. Pan fo pryderon parhaus neu rai sydd heb gael sylw, dylid trosglwyddo'r rhain i'r uwch swyddog priodol ym mhob sefydliad a chyfarwyddwr gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdod lleol. Rhaid darparu cefnogaeth i unrhyw weithiwr sy'n parhau i reoli'r risg.

Dylid ystyried fframweithiau cyfreithiol fel y Llys Gwarchod os asesir bod gan yr unigolyn ddiffyg galluedd mewn perthynas â'r risgiau sy'n gysylltiedig â'i ymddygiadau.

I. Rheoli Perfformiad ac Adolygu Polisi

Bydd effeithiolrwydd y fframwaith hwn wrth gefnogi unigolion sy'n arddangos ymddygiadau risg uchel yn cael ei adrodd i'r RSB bob chwarter. Bydd canlyniadau cadarnhaol lle mae gweithredoedd wedi gwneud gwahaniaeth, neu bryderon sydd wedi codi, yn cael eu rhannu (yn ddienw) yng nghyfarfodydd y Bwrdd Diogelu Rhanbarthol. Bydd unrhyw ddata y gellir ei gasglu a'i ddefnyddio i sefydlu gwaelodlin i'n perfformiad yn y maes hwn yn cael ei rannu gyda'r grŵp.

J. Rhannu Gwybodaeth

Dylid cyfeirio at y [Protocol Rhannu Gwybodaeth Rhanbarthol](#) wrth wneud penderfyniadau

i rannu gwybodaeth. Weithiau bydd angen cyngor cyfreithiol ychwanegol. Dim ond rhwng asiantaethau y dylid rhannu gwybodaeth am oedolion, plant a phobl ifanc sydd mewn perygl:

- a. lle bo hynny'n berthnasol ac yn angenrheidiol
- b. gyda'r bobl berthnasol sydd angen rhywfaint neu'r cyfan o'r wybodaeth, a
- c. Pan fydd angen penodol i'r wybodaeth gael ei rhannu bryd hynny
- d. Rhaid cyfeirio ceisiadau am wybodaeth at y cadeirydd a chânt eu hystyried a'u trafod gyda Swyddogion Llywodraethu Gwybodaeth yn yr awdurdod lleole.
- e. Ni ellir rhannu unrhyw wybodaeth heb ganiatâd cadeirydd cyfarfod MAHRBP

Atodiad A

Canolbarth a Gorllewin Cymru

Ffurflen Atgyfeirio Panel Amlasiantaeth Risg Uchel ac Aseiad Risg

Enw'r person sy'n peri pryder:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Cyfeiriad:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Rhan 1 - Aseiad Risg

Cofnodwch eich dyfarniad proffesiynol ar lefel y risg a chofnodwch ddyfarniad y person sy'n peri pryder ar lefel y risg.

Sgoriwch ar raddfa o **0** i **10** ar gyfer pob risg a restrir.

10 = Hyderus bod y person yn ddiogel ac nad oes angen cefnogaeth arno mwyach

0 = Yn poeni am ddiogelwch i'r graddau bod yr unigolyn yn hynod debygol o achosi niwed sylweddol/difrifol iddo'i hun neu i eraill

Rhowch esboniad am y sgorau.

Celcio

Os yw'r pryder yn ymwneud â chelcio, defnyddiwch yr [offeryn graddio annibendod yn ôl delwedd](#) a rhowch eich sgôr isod:

Ystafell   Sgôr (0-9)

Cegin

Ystafell

Wely

Ystafell

Ymolchi

Risgiau

Beth ydych chi'n poeni amdano i'r person os yw pethau'n aros yr un fath?

Beth mae'r person yn poeni amdano os yw pethau'n aros yr un fath?

Risg 1

Eich Pryder: (Byddwch yn benodol ac yn glir, e.e. iechyd corfforol, colli pwysau yn sylweddol, iechyd meddwl, iechyd emosiynol, iechyd a diogelwch y rhai o'u cwmpas)

Cliciwch neu dapiwch yma i vchwanegu testun.

Pryder y person dan sylw:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Sgôr risg

Eich sgôr risg	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
Sgôr risg y person	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0

Eglurhad:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Risg 2

Eich Pryder: (Byddwch yn benodol ac yn glir, e.e. iechyd corfforol, colli pwysau yn sylweddol, iechyd meddwl, iechyd emosiynol, iechyd a diogelwch y rhai o'u cwmpas)

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Pryder y person dan sylw:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Sgôr risg

Eich sgôr risg	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
Sgôr risg y person	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0

Eglurhad:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Risg 3

Eich Pryder: (Byddwch yn benodol ac yn glir, e.e. iechyd corfforol, colli pwysau yn sylweddol, iechyd meddwl, iechyd emosiynol, iechyd a diogelwch y rhai o'u cwmpas)

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Pryder y person dan sylw:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Sgôr risg

Eich sgôr risg	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
Sgôr risg y person	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0

Eglurhad:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Risg 4

Eich Pryder: (Byddwch yn benodol ac yn glir, e.e. iechyd corfforol, colli pwysau yn sylweddol, iechyd meddwl, iechyd emosiynol, iechyd a diogelwch y rhai o'u cwmpas)

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Pryder y person dan sylw:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Sgôr risg

Eich sgôr risg	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
Sgôr risg y person	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0

Eglurhad:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Risg 5

Eich Pryder: (Byddwch yn benodol ac yn glir, e.e. iechyd corfforol, colli pwysau yn sylweddol, iechyd meddwl, iechyd emosiynol, iechyd a diogelwch y rhai o'u cwmpas)

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Pryder y person dan sylw:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Sgôr risg

Eich sgôr risg	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
Sgôr risg y person	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0

Eglurhad:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Cyfanswm Eich Sgôr Risg Cyfanswm Sgôr Risg

Aseswch ac ystyriwch sgôr a lefel y risg rydych chi wedi'i nodi'n ofalus ac defnyddiwch eich barn broffesiynol cyn cyflwyno'r atgyfeiriad hwn. Rhaid i lefel y risg a nodwyd fod yn uchel iawn cyn y bydd gwasanaeth yn cael ei ddarparu o dan y polisi hwn, a dylai'r holl opsiynau a gwasanaethau rhesymol eraill i leihau risg fod wedi cael eu harchwilio a'u cynnig i'r defnyddiwr gwasanaeth. Gofynnwch am gyngor gan eich rheolwr llinell neu dîm diogelu awdurdod lleol os ydych chi'n ansicr neu angen cyngor.

Rhan 2

*Llenwch y ffurflen hyd eithaf eich gwybodaeth a'i hanfon at y tîm Diogelu Oedolion yn ardal eich awdurdod lleol. Rhowch "Atgyfeiriad Panel Ymddygiad Risg Uchel Amlasiantaeth" yn y llinell pwnc e-bost a **sicrhau eich bod yn cyflwyno rhan 1 a rhan 2 o'r ffurflen atgyfeirio gyda'i gilydd.***

Enw'r person sy'n peri pryder:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Dynodwr cronfa ddata os yw'n hysbys (e.e. Care First, WCCIS, rhif GIG, Cyfeirnod yr Heddlu):

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Cyfeiriad:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Rhifau Ffôn:

Cartref: Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Ffôn Symudol: Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Dyddiad geni:

Click or tap to enter a date.

A oes gan yr unigolyn alluedd meddyliol mewn perthynas â'r materion sy'n cael eu hamlygu?

Oes Nac oes Ddim yn gwybod

A yw'r person wedi cydsynio i'r atgyfeiriad?
(os nac ydy, nodwch y rheswm dros ddiystyru cydsyniad isod)

Ydy Nac ydy Ddim yn gwybod

A oes gan yr unigolyn eiriolwr?
(Os Nac oes, ystyriwch benodi eiriolwr)

Oes Nac oes Ddim yn gwybod

Enw'r person sy'n llunio'r adroddiad hwn:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Sefydliad:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

Manylion eich cysylltiad â'r person:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

1. Crynodeb o'r pryder? (cofiwch gynnwys patrwm ymddygiad a thystiolaeth o risg yn cynyddu)

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

2. Beth hoffech chi i'r MAHRBP ei ystyried??

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

3. Barn a dymuniadau'r person:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

4. A yw'r person/aelod o'r teulu/Gofalwr/Eiriolwr yn dymuno mynychu cyfarfod y panel?

Ydy

Nac Ydy

Os ydy, rhowch fanylions:

Cliciwch neu dapiwch yma i ychwanegu testun.

5. Rhestrwch gefnogaeth sydd wedi'i chynnig a'i derbyn neu ei gwrthod.

Cefnogaeth sydd
wedi'i chynnig

Derbyniwyd

Canlyniadau a
gyflawnwyd

Gwrthodwyd

Rhesymau

6. Cryfderau/ ffactorau diogelwch

Beth ydych chi'n ei ystyried sy'n gweithio'n dda? (ffactorau diogelwch presennol)

Beth mae'r person yn ei ystyried sy'n gweithio'n dda? (ffactorau diogelwch presennol)

Beth ydych chi'n teimlo sydd angen digwydd nesaf?

Beth mae'r person yn teimlo sydd angen digwydd nesaf?

7. Barn eraill

Beth yw'r canfyddiad o risg/pryderon yn ôl pobl o fewn rhwydwaith agos yr unigolyn?

Person	Barn/ Pryder
1	
2	
3	
4	

8. Gwrthdaro

Ydych chi'n ymwybodol a oes materion o wrthdaro rhwng yr unigolyn a'r teulu/ Gofalwr/ staff/ aelodau'r cyhoedd ac ati?

Oes Nac oes Ddim yn gwybod

Os oes, rhowch fanylions:

9. Diogelu

A roddwyd gwybod am bryder diogelu erioed mewn perthynas â'r person hwn?

Do Naddo Ddim yn gwybod

Os do, rhowch fanylions:

10. Pa ffactorau presennol sy'n cynyddu neu leihau'r tebygolrwydd y bydd niwed yn digwydd?

Ffactor	Cynyddu	Lleihau
1		

2

3

4

11. Unrhyw sylwadau neu wybodaeth arall sy'n berthnasol i'r sefyllfa:

12. Rhestrwch unrhyw bobl neu sefydliadau eraill rydych chi'n gwybod sy'n gweithio gyda'r person ar hyn o bryd a rhowch fanylion cryno am eu rhan:

Dyddiad atgyfeirio: Click or tap to enter a date.

Os yn bosibl, atodwch:

- Copïau o unrhyw asesiad(au) galluedd
- Cynllun cefnogi
- Tystiolaeth o sut mae'r unigolyn wedi bod yn rhan o wneud penderfyniadau
- Unrhyw ddogfennau priodol eraill

Atodiad B

AGENDA CYFARFOD PANEL YMDDYGIAD RISG UCHEL AMLASIANTAETH (MAHRBP) (Templed)

1. Croeso a Chyflwyniadau

- Rolau asiantaethau/gweithwyr proffesiynol/unigolion a gynrychiolir
- Ymddiheuriadau

2. Manylion y person sy'n peri pryder

- Cadarnhau a yw'r oedolyn sydd mewn perygl yn ymwybodol o atgyfeiriad/yn bresennol yn y cyfarfod
- Asiantaeth atgyfeirio i drafod yr atgyfeiriad a phryderon cynyddol
- Barn (os yw'n hysbys) yr oedolyn sydd mewn perygl a'r canlyniadau y maent yn eu ceisio (yn bersonol os yw'n bresennol neu drwy eiriolwr)

Cyfranogiad Asiantaeth

- Manylion ac unrhyw gyfranogiad asiantaeth arall. Gall hyn gynnwys cefnogaeth flaenorol a gynigiwyd, a dderbyniwyd neu a wrthodwyd ynghyd ag unrhyw resymau dros wrthod gwasanaethau.
- Cronoleg yr atgyfeiriadau blaenorol a dderbyniwyd.

3. Manylion y Galluedd Meddyliol

- Penderfyniad(au) a risgiau a chanlyniadau cysylltiedig yr aseswyd galluedd meddyliol yn eu herbyn (gan gynnwys 'gweithrediad gweithredol')
- Sut y cynhaliwyd asesiad galluedd, pryd a chan bwy
- Os tybiwyd galluedd meddyliol, sut y daethpwyd i'r rhagdybiaeth hon?
- Unrhyw bryderon a nodwyd
- A oes angen safbwynt cyfreithiol?

4. Asesu Risg

- Cytuno ar ddifrifoldeb y risgiau a nodwyd gan ddefnyddio teclyn sgorio risg SOS
- Cyfranogwyr i sgorio risg yn seiliedig ar wybodaeth a ddarperir wrth atgyfeirio a thrafod yn y cyfarfod

5. Cefnogaeth Ymarferol a Strategaethau i Leihau'r risgiau

- Asiantaethau i nodi cefnogaeth ymarferol a strategaethau sydd ar gael i ymgysylltu â'r unigolyn a lleihau'r risgiau.

6. Cytuno ar Asiantaeth arweiniol/Gweithiwr Arweiniol

- Nodi asiantaeth arweiniol/gweithiwr arweiniol ac unrhyw gymorth sydd ei angen arnynt

7. Cytuno ar Gynllun rheoli risg

- Manylion y camau sy'n ofynnol a chan ba asiantaeth

8. Cyfathrebu â'r person sy'n peri pryder

- Cytuno pwy sydd yn y sefyllfa orau i siarad â'r person i'w rymuso i wneud penderfyniadau ac i weithredu

9. Adolygiad

- Cytuno ar amserlenni ar gyfer adolygiad

Atodiad C – Siart Llif Ymddygiad Risg Uchel

Os ydych chi'n ystyried bod yr unigolyn yn oedolyn mewn perygl ar unrhyw adeg o'r broses, rhaid atgyfeirio i'r Tîm Diogelu Oedolion.

Pryderon a nodwyd sy'n ymwneud ag ymddygiad peryglus, hunan-esgeulustod neu gelcio
Cyfeirio ymarferydd at Bolisi/Gweithdrefn Ymddygiad Risg Uchel (gan gynnwys Hunan-

